

Ansökan om medel till filmproduktion

- för att stärka skånska kreatörer, filmbransch och uttryck.

Hur ser det ut i Skåne?

Filmbranschen i Skåne är känd i hela landet för sitt goda samarbetsklimat och närheten och utbytet mellan kreatörer, utbildningar, beslutsfattare och festivaler. Skåne är också känt inom filmen för sin kreativitet, innovationsvilja och som en av Sveriges ledande krafter inom talangutveckling. Skåne har också inofficiellt blivit känt som lågbudgetland för film.

Film i Skåne har, förutom att vara en viktig finansiär av skånsk film, under många år arbetat för att stärka och stötta filmskapare, genom att bidra med rådgivning, driva talangprogram och skapa nätverk. Talangutvecklingen har varit central för att utveckla konstnärliga och kreativa uttryck och för att fånga upp nya röster. I Skåne har också en lågbudgetkultur uppstått och skapats av filmskaparna själva. Många har skapat film under små förutsättningar för att testa sitt uttryck och slippa fastna i långa finansieringsvägar. Ofta har filmskapare också valt lågbudgetfilm som form eftersom de varit för nya för att ha trovärdighet hos betydande finansiärer och haft små chanser att få sina filmer finansierade och därför velat bevisa sin kompetens. I Skåne finns också en tradition av att arbeta kollektivt. Kollektivet har gjort det möjligt för filmskapare att skapa större filmprojekt tillsammans.

Vad har redan gjorts och vad är egentligen lågbudget?

En lång rad lågbudgetfilmer, från kortfilm till novellfilm till långfilm har spelats in och Film i Skåne har varit inblandade i väldigt många av dessa. Filmkollektivet S:t Knutsgruppen, bestående av 6 regissörer från Skåne, spelade in varsin lågbudgetfilm med hjälp av varandra och en så kallad mikrofinansiering* av Film i Skåne. Tre av filmerna har gått på festivaler och två av dess har vunnit filmpriser. Många har inspirerats av S:t Knutsgruppen och velat göra filmer i samma anda. Flera andra skånska kreatörer och produktionsbolag har också gjort stora projekt med mikrofinansiering.

*Insatser på cirka 100 000 -300 000 kronor.

Moving Sweden är en filmsatsning från Filminstitutet och SVT och från början också Sveriges produktionscenter och Filmregioner. Film i Skåne har varit aktiv från första början genom att vara delaktiga i utformningen av satsningen och genom att vara medlem av styrgruppen för projektet.

Skånska filmer har haft en stor framgång inom Moving Sweden och skånska filmer som producerats inom satsningen har varit inte bara inom drama, utan också animation och konstfilm. Samtliga filmer har visats på SVT. Ett bra skånskt exempel är Min faster i Sarajevo, av Goran Kapetanovic, som producerades innanför satsningen men som sedan prisades som bästa film på Guldbaggegalan.

Satsningen började som en satsning på formaten 30, 45 och 60 minuter men från och med 2018 är satsningen fokuserad på lågbudgetfilm och nya konstnärliga uttryck. Satsningen Moving Sweden kan finansiera filmer på summor mellan 500 000 - 6 000 000 (från 2018) och den årliga budgeten tillåter 3-7 filmer varje år, så konkurrensen kommer vara hård. I Skåne har

vi lång och god erfarenhet av både lågbudgetfilm och konstnärliga uttryck, och med ökade medel vill vi förbättra konkurrenskraften hos regionala kreatörer.

Lågbudget som begrepp har ingen fast definition och kan definieras olika beroende vem som svarar. Lågbudgetfilm kan till exempel vara film med en budget på 300 000 kronor, 1 miljon kronor eller 6 miljoner kronor. Maxtaket för att få definieras som en lågbudgetfilm sägs generellt vara max 11- 12 miljoner kronor. Gemensamt för de flesta lågbudgetfilmer är att filmarna går in med hela eller delar av sin lön. Ju lägre budget desto större insatser från medverkande och högre risk för projektet.

Vad är då problemet?

Film i Skånes ordinarie produktionsmedel har inte ökat nämnvärt de senaste tio åren utan det är via extra tilldelning som vi lyckats genomföra de största projekten. I vår omvärld, i Skåne som i resten av Sverige, har verksamheten inom produktionen av film ökat. Vi ser fler bolag och kreatörer inom filmen nu än någonsin tidigare. Film i Skåne kan bara samproducera en liten del av de intressanta och talangfulla projekt som ansöker.

Trots stora talangutvecklande insatser till filmskapare i Skåne är det många som känner att de måste flytta eller spela in film i en annan region, även fastän de önskat stanna kvar i Skåne och spela in film i regionen.

Medlen som investerats från Film i Skåne till lågbudgetfilm har tagits ur projektutvecklingsbudgeten, med resultatet att lågbudgetfilmen får för lite medel samtidigt som vi får svårt att driva fram tillräckligt med andra intressanta projekt i regionen. När Film i Skåne trots allt investerar mindre belopp i lågbudgetprojekten riskerar projekten att utsättas för ekonomiska risker eller kvaliteten blir lidande om insatsen är för liten. Lågbudgetfilm inom fiktion, eller snarare mikrobudgetfilm, har kunnat genomföras genom stora investeringar av arbetstid från filmskaparna själva, där medarbetarna inte fått betalt för sin arbetstid. Många har också tagit banklån för att genomföra sina projekt och blivit utmattade av projektet. Är budgeten för liten påverkas också möjligheten för distribution och i slutändan möjligheten att nå publik. Möjligheten att då återfå investerad lön blir därmed obefintlig.

En liten produktionsbudget för Film i Skåne innebär också att det finns mindre utrymme för "chansningar", för möjligheten att inom produktionsbudgeten satsa på nya röster, nya talanger eller konstnärliga projekt. En ny talang har svårare att få sina projekt finansierade och därmed bli gjorda.

Inom animationen är det svårare att genomföra lågbudgetprojekt, eftersom dessa projekt är så tidskrävande och kräver specialkunskaper och expertis. Animationsprojekten har också svårt att hitta tillräcklig finansiering för sina projekt. Film i Skåne har framgångsrikt samverkat med animationsprojekt i mellanformat med stor framgång. Investeringarna Film i Skåne har gjort hade behövt vara större för att finansiera de tidskrävande arbetsprocesserna.

Ett annat problem inom den lågbudgettradition som har funnits är att den har varit så ojämfäst. Mellan 2013-2016 gick 21 lågbudgetfilmer upp på bio. Av dessa filmer regisserades ingen av en kvinna. Inom S:t Knutsgruppen var endast 1 av 6 projekt regisserad av två kvinnor.

Film i Skånes produktionsverksamhet

I ett litet språkområde som Sverige behöver så gott som all film och TV-produktion stöd och investeringar av det offentliga systemet. Nationellt finns Svenska Filminstitutet, regionalt finns de fyra produktionscentra, Film i Skåne, Film i Väst, FilmPool Nord och Film Capital Stockholm, regionalt finns även Filmregionerna. Bland våra uppgifter finns att investera i film och TV-produktion för att driva fram talang, utveckla regional filmbransch och ytterst se till att film är en viktig konst och kommunikationsform för hela landet.

Under 2017 uppgick Film i Skånes investeringar till filmproduktion till 15 677 tkr plus ytterligare 791 tkr till investeringar i transmediaprojekt. De 15 677 tkr fördelades mellan kortfilm 1 045 tkr, dokumentärfilm 2 390 tkr och långfilm/TV-serier 12 242 tkr. Film i Skånes snittinvestering för en långfilm är ca 2 miljoner och för en TV-serie omkring 7 miljoner. För att uppnå en sund kontinuitet i den regionala filmbranschen, där talanger kan utvecklas, behöver vi genomföra 5-6 långfilmer och minst en TV-serie per år. Med nuvarande finansiering mäktar vi inte med detta.

Det höga söktrycket och risken att missa intressanta projekt gör också att vi binder upp våra pengar tidigt, vilket leder till en oförmåga hos oss att agera snabbt i nya intressanta projekt. Vi tappar spännande projekt som en följd av för liten budget. Ett tillskott för lågbudget hade gjort ett välkommet tillskott och hade möjliggjort att våga mer utan att belasta investeringar mot lång fiktion. Som perspektiv kan nämnas Film i Väst som årligen investerar drygt 100 miljoner till Filmproduktion.

Vad är lösningen?

När regeringen, på ett sammanträde med filmbranschen på Rosenbad, år 2011 sedan utlyste 1 miljon kronor till filmbranschen för att öka jämställdheten inom film ansåg filmbranschen att satsningen inte var seriös med tanke på den avsatta summan. För denna miljon skapades emellertid sedan många små och större projekt i landet, vilka gav avtryck och sedan ledde till att satsningen fortsatte och finansieringen och medvetenheten ökade. Film i Skåne fick stöd från Filminstitutet (som var handläggare för regeringens satsning) till flera stora projekt genom satsningen och genomförde projekt årligen i fem år. Denna satsning var en av anledningarna till att Skåne blev en av de ledande inom talangutvecklingen.

Den stora framgången inom Moving Sweden (för Skåne) handlade inte bara om bra tajming och god kvalitet, utan till stor del om att Film i Skåne hade förberett filmskaparna under många år genom finansiering, rådgivning och andra stöd. 2018 ändrat Moving Sweden format och förutsättningar och enbart långfilm står på agendan. Film i Skåne vill fortsätta vara lika framgångsrika inom Moving Sweden och vara synliga i Sverige och internationellt. En större satsning med längre format kräver en större budget och större investeringar. Utökade finansiella möjligheter hade gett Skåne möjligheten att aktivt gå in och stötta de skånska projekten och guida dessa från idé till premiär.

En ökning av produktionsmedel har också bidragit till ekonomisk hållbarhet, med avtalsenliga löner och mindre risk för stora egna investeringar av arbetsinsatser. Mer produktionsmedel ger också utrymme för att investera medel i fler projekt och att bidra med större finansiering till filmprojekt med potential. Produktionsmiljön kommer genom fler filmproduktioner stärka

erfarenheter och kompetens och på sikt bli mer konkurrenskraftig. Möjligheten att nå publik med sin film ökar avsevärt om projekten ges möjlighet lyftas från mikrobudgetnivån.

Eftersom tidigare insatser till lågbudgetfilm till största del tagits ur Film i Skånes ordinarie medel för projektutveckling hade en ökning av produktionsmedlen inneburit en avlastning för projektutvecklingen. En avlastning som skulle gynna animationen, där en av utmaningarna för regionens bolag är att via projektutveckling ha möjlighet att ta fram egna historier och bygga nya IP:n.

Sammanfattning

- Med ny finansiering kan nya röster och nya uttryck fångas upp av produktionsbolag och finansörer(som Film i Skåne) eftersom riskerna blir lägre. Nya samarbeten mellan nya talanger och produktionsbolag kan bidra med långsiktig återväxt med en mångfald i bakgrund och uttryck.
- Med ny finansiering erbjuds filmbranschen bättre möjligheter för kontinuitet och utveckling.
- Med ny finansiering kan Film i Skåne stärka den skånska animationen i alla format.
- Med ny finansiering kan Skåne vara en aktiv part till nationella och internationella finansörer och stötta filmskapare från idé till premiär.
- Med ny finansiering kan Film i Skåne bidra med att arbetsmiljön och den ekonomiska hållbarheten stärks i Skåne.
- Med ny finansiering kan fler projekt bli producerade, fler arbetstillfällen erbjudas och bättre möjligheter för att vara verksam som filmskapare i Skåne.